

„Örökségünk” módszertani útmutató

2022.

Alpokalja-Fertő-táj Vidékfejlesztési Egyesület

Impresszum

A kiadvány a VP6-19.3.1-17 – „Örökségünk” hálózat építése a Nyugat-Dunántúlon c. projekt keretein belül készült el

Szerkesztő:

Alpokalja-Fertő-táj Vidékfejlesztési Egyesület

9436 Fertőszéplak, Széchenyi kastély

www.alpokalja-fertotaj.hu

<https://ittvagyokotthon.hu>

2022.

Európai Unió
Európai Mezőgazdasági
Vidékfejlesztési Alap

A VIDÉKI TÉRSÉGEKBE BERUHÁZÓ EURÓPA

Tisztelt Olvasó!

A kezében egy olyan módszertani útmutatót tart, amely nem igyekszik biztos receptet adni egy térségi tananyagfejlesztéshez és annak intézményi bevezetéséhez. A szerkesztők célja az volt, hogy saját példájukat, több éves tapasztalataikat, az Örökségünk program szellemét, hangulatát adják át.

Az útmutató elmeséli a program történetét dióhéjban, a tananyagfejlesztés fáradalmairól és eredményeiről szól, összegyűjtötte több év témaheteinek és közös témanapjainak példáit, a tanárok együttműködésének, felkészítésének módját is annak érdekében, hogy aki hasonló célt tűz ki maga elé, számos ötletet meríthessen, belőlük pedig megfogalmazhassa saját, egyedi útját.

Mindenkinek kívánunk sikeres megvalósítást abban a reményben, hogy útmutatónk is hozzájárult terveik, álmaik megvalósításához!

A szerkesztők

Tartalomjegyzék

1.	„Örökségünk” Témahét projekt bemutatása	5
1.1.	Előzmények, megalapozottság	5
1.2.	A folytatás... ..	6
1.3.	Partnerségben az Örökséggel	7
1.4.	A közös projekt bemutatása	8
2.	A tananyagfejlesztés módszertanának bemutatása	9
3.	A tananyag bemutatása	10
3.1.	Részletek az Alpokalja-Fertő-táj térség munkatankönyvéből	11
3.2.	Részletek az őrsgéi munkatankönyvből	13
4.	Az interaktív tananyag bemutatása	14
5.	Tanárok bevonása és felkészítése	16
6.	A témahét lebonyolítása	17
	Egy minta-témahét bemutatása az ágfalvi általános iskolások tollából	18
7.	Közös témanapok szervezése	25
1.	példa a közös napra: Vetélkedő	25
2.	példa a közös napra: Kerékpáros túra	26
3.	példa a közös napra: Térségi buszos kirándulás és blogírás	27
4.	példa a közös témanapra: Örökség Olimpia szervezése	28
5.	példa: 2014. október 3. napi ünnepélyes közös záróesemény	31
	Összegzés	32

1. „Örökségünk” Témahét projekt bemutatása

Egy térségi tananyag fejlesztése és bevezetése az általános iskolákban

1.1. Előzmények, megalapozottság

Az „Örökségünk” program elindításának gondolata a Fertő táj UNESCO Világörökségi területté nyilvánításával függ össze. 1994-ben alakult meg térségünkben a Nemzeti Park, majd 2001-ben kaptuk meg kultúrtáj kategóriában a nemzetközi kinevezést. A természeti és kulturális értékek megismerése, valamint az értékalapú szelíd gazdaságfejlesztési modellek fejlesztéseink központi témájává váltak. A tájegységben élők szinte egyáltalán nem voltak tisztában hihetetlen értékeikkel, és az ezekre építkező fejlesztési modellek is távol álltak a helyi társadalom, közigazgatás és gazdaság szereplőitől egyaránt.

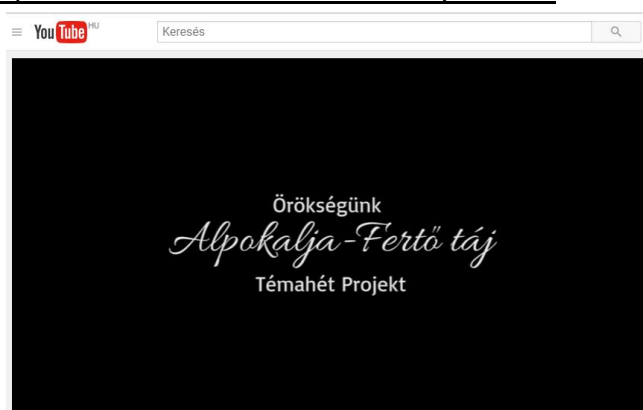
Az Alpokalja-Fertő táj térségben az Örökség hálózatnak több éves hagyománya van: koncepciónk 2008-ban az volt, hogy egy speciális tananyagot fejlesszünk ki, melyet rendhagyó pedagógiai módszerekkel minden térségi általános iskolában egy korcsoport számára adjunk át, mint a mesében a hamuba sült pogácsát. Célunk az identitás erősítése egy szélesebb körű tudás és a személyes találkozások, személyes tapasztalások által volt.

Programunk célja 2011-ben módosult: a térségi identitástudat erősítése, szemléletmód váltás elérése a fiatalok körében a oktatási intézmények bevonásával, a vidék megtartó erejének növeléséért - Speciális tartalom, Speciális pedagógiai módszerekkel.

Az első projektünk 2011. február 1. - 2012. augusztus 31. között valósult meg, 3.333.749 ,- Ft támogatással, az ÚMVP LEADER Alap segítségével. A program indulásakor az oktatási és a vidékfejlesztési tárca is jelen volt, nagy örömeinkre láthattak egy olyan kezdeményezést, amelyben a két tárca jól láthatóan erősíti egymást. A témahét programról „PROJEKTFILMEK” is készültek, ahol maguk a tanárok, gyerekek, bevont szakértők beszélnek róla, mi is ez a témahét, mit jelent számukra és a térség számára. A tananyag első papír alapú kiadását a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat is támogatta.

Rövidfilmünk az alábbi csatornán érhető el rövidebb és hosszabb verzióban is:

<https://www.youtube.com/watch?v=s6iv2PN1leI&feature=youtu.be>

A 20 perces projektfilm, interjúkkal:

<https://www.youtube.com/watch?v=JI9epLCktQY&feature=youtu.be>

1.2. A folytatás...

A 2013/14-es, 2014/15-ös tanévekben is megszervezésre kerültek térségi általános iskolákban témaheteink, amelyet a tankerület támogatásával, a helyi pedagógiai programokba való beépítéssel valósítottunk meg. Minden év augusztusában külön találkozót szervezünk az igazgató és érintett pedagógus kollégákkal (ennek a kezdeményezésnek köszönhetően ismerték meg az egyes intézmények igazgatói és tanárai is egymást), és egyeztetjük az 5 nap pontos dátumát (hiszen ezt egy időben kell minden intézményben megvalósítani), illetve egyeztetjük azt a délutánt, ahol a tanár kollégák közösen készülnek fel az 5 nap oktatására (módszertani belső tanártovábbképzést tartanak lényegében egymásnak).

Ezen túl külön megbeszélésen egyeztetjük, hogy az 5., közös napnak mi lesz a témája, tematikája. A 2014-es évben például egy vetélkedő volt, amelynek 1-1 feladatát 1-1 intézmény vállalta be, és ennek mentén bonyolítottuk le.

Mára több térség átvette a kezdeményezésünket: a Szigetközben, a Börzsönyben és Zalában is elindultak hasonló programok, amire nagyon büszkék vagyunk.

1.3. Partnerségben az Őrséggel

Az Őrség-Vend vidék 8 általános iskolája kapcsolódott 2021-ben a jó gyakorlat átvételéhez. A partner Leader térségben (Őrség Határok Nélkül) három tájegységben indult el a program, ezen három tájegységről készül el a speciális tananyag a 7. osztályos korosztály számára.

Az **Őrség** zömében Nyugat-Magyarországon, kisebb részben a szlovéniai Muravidéken található történeti és néprajzi tájegység. Nevét onnan kapta, hogy a honfoglaló magyarok őrállókat telepítettek ide az ország nyugati kapujának védelmére (ŐNP, 2011). Vas megye délnyugati szegletében találjuk meg e tájat, ahová a honfoglaló magyarok a nyugati kapu védelmére őrállókat telepítettek, akik a magaslatokról figyelni tudták a határvonalat, akik munkájuk fejében különböző kiváltságokat kaptak, közvetlenül a király fennhatósága alá tartoztak. Innen a táj neve: Őrség.

Vendvidék vagy Rábavidék: (szlovénul Porabje, Slovensko Porabje, azaz Szlovén Rábavidék) néprajzi tájegység Vas megye területén, a Szentgotthárdi járásban, a Rába folyó mellett. Területe 94 km², lakossága kevesebb mint 3000. A terület lakosairól, a magyarországi szlovénekről kapta a nevét, akiknek hagyományos magyar neve vendek. A történelmi Vendvidék teljes területe a Rábavidék mellett a Muravidéket is magába foglalta, amely a trianoni békeszerződés óta Szlovénia része. Ma a szlovén kisebbség jelentős hányada itt él és a vidék faluiban külön önkormányzatok működnek. Ma az Őrségi Nemzeti Park részeként természetvédelmi oltalom alatt áll és a határok megnyitásával fejlődésnek indult.

Rába-völgy: a Vas-Soproni-síkság egyik kistája Vas megyében. A 326 km²-es területű vidék a Rába alsó, Magyarországra eső, Alsószölnöktől a Répcelaki-csatornáig húzódó, délnyugat-északkeleti irányú völgytalpa. A szentgotthárdi kiszögellésben északról a Felső-Őrség, délről a Vasi-Hegyhát határolja, a Körmend alatti, hosszabb szakaszán északnyugat felől a Rábai teraszos sík, délkeletről

a Kemeneshát kíséri a Rába-völgy sávját. Az Őrség kapujában – a Rába völgyében elhelyezkedő települések csodálatos adottságú dombvonulatai már a középkorban is a tájegység bor- és gyümölcstermelésének egyik jelentős színterei voltak.

1.4. A közös projekt bemutatása

A 2020-ban benyújtott az „Örökségünk” hálózat építése a Nyugat-Dunántúlon címet viselő együttműködési pályázat során számos tevékenység megvalósítását terveztük, immáron konzorciumi partnerségben.

A projekt tervezett tevékenységei az alábbiak voltak:

1. Örökség témahét tananyagfejlesztések

mindkettő térségben megalakulnak az „író-csoportok”, akik 3, ill. 5 mikrotérségben (tájegységenként) fejlesztik a tananyagot, amely munkafüzet formát ölt, a 7. osztályos korosztály számára szól és 4 tanítási nap alatt abszolválható.

Az Alpokalja-fertő táj térségben a megújuló tananyag mellé a tanári munkát segítő, a gyermekek számára még maradandóbb élményt biztosító interaktív tananyag is elkészítésre kerül.

Ezt követően mindkettő térségben a témahét bevezetésére és a tanításra felkészítő szakmai napot tartunk a bevonásra kerülő pedagógusok számára.

2. Örökség témahetek megtartása

Mindkettő térségben megtartásra kerül a 2019/20-as tanévben egy kísérleti és a 2020/21-as tanévben egy „éles” témahét.

3. Pedagógiai modellprogram kialakítása és átadása

Mentoring: az Őrségi térség számára az alpokaljai térség szakmai vezetője biztosít mentorálást annak érdekében, hogy megfelelő szakmai színvonalon valósulhasson meg a tananyagfejlesztés, és az iskolák pedagógiai programjába, valamint tanítási gyakorlatába megfelelő módon kerüljön bevezetésre a témahét program.

Konzorciumi partnerek: Pannon Kapu Egyesület, Csörötnek Község Önkormányzata és az Alpokalja-Fertő-táj Vidékfejlesztési Egyesület

2. A tananyagfejlesztés módszertanának bemutatása

A tananyagfejlesztés célja az volt, hogy történelmi legendákon, meséken, híres személyeken, helyszíneken, eseményeken keresztül mutassuk be a térségünket. Szem előtt tartva a legfontosabbat:

- Mire lehetünk büszkék?
- Mit adnánk a világnak?
- Lakott-e, járt-e térségünkben híres személy, fűződik-e hozzá legenda?

Mindezen információk mellé feladatokat, feladatlapokat állítottunk össze, képeket, illusztrációkat, dalokat gyűjtünk, módszertani javaslatokat tettünk.

Hogyan készült el?

Mindkettő térségben megalakulnak az ún. „író-csoportok”, akik 3, ill. 5 mikrotérségben (tájegységenként) fejlesztik a tananyagot. Az író csoportok tagjai lehetnek tanárok, helytörténészek, aktív civilek, településvezetők és bárki, aki fontosnak vélte, hogy valamilyen információval, témával, történettel, vagy akár csak egy képpel is segítse, színesítse a tananyagot.

A mikrotérségenként fejlesztett tananyagot a Soproni Múzeum történésze, Kelemen István lektorálta a nyomdai szerkesztési munkálatok megkezdése előtt.

A tananyagot egy szerkesztő illesztette össze, készítette elő a nyomda számára.

A tervezett tananyag munkafüzet formát öltött, a 7. osztályos korosztály számára szól és 4 tanítási nap alatt abszolválható. Az öt nap tematikája:

- 1.nap: két szabadon választott mikrotérség megismerése
- 2.nap: a másik két szabadon választott mikrotérség megismerése
- 3.nap: saját mikrotérség megismerése
- 4.nap: saját mikrotérség megismerése
- 5.nap: térségi szintű közös témanap

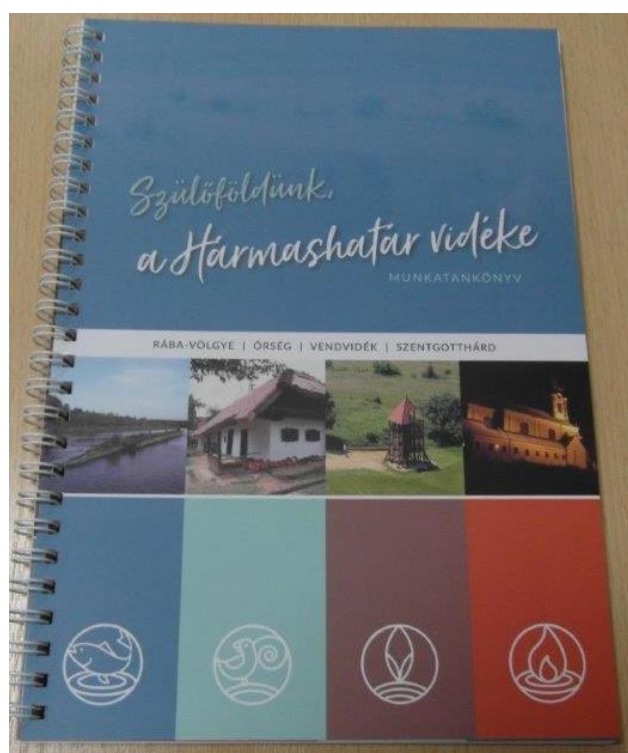
3. A tananyag bemutatása

A harmadik fejezet a tananyag felépítéséről, szerkezetéről szól. A témahét képzési modul tartalmazta az Alpokalja-Fertő-táj térség településeinek (összesen 39 település) megismerését, mikrotérségi logikával:

1. Fertő part
2. Ikva mente
3. Észak-Alpokalja
4. Sopron környéke
5. Dél-Alpokalja.

A tananyagot térségünkben összesen 68-an írtuk, 5 mikrotérségi koordinátor, egy vezető szerkesztő, egy szakmai szerkesztő által.

A két témahét füzet borítója:

Az egyes mikrotérsgégi alfejezeteket igyekeztünk azonos léptékűre és hasonló tematika mentén kialakítani.

Minden mikrotérsgégi alfejezet az alábbi szempontok szerint gondolkodott:

- térségi ismeret, tudás (történeti, földrajzi, természetismereti, zenei, irodalmi...stb.)
- mese, monda, ballada
- jellemző recept
- jellemző zenei mű
- feladatok

Az alábbiakban példa oldalpárokat láthatnak a munkafüzetből.

TARTALOM	
KÖSZÖNTŐ	5
ELŐSZÓ	6
BEVEZETŐ	7
Térsgünk bemutatása	7
A FERTŐ-PART REJTETT KINCSEI <i>Komplex művészeti nevelés a „fa-motívum” tanításával</i>	19
„VILÁGOM HATÁRÁN” <i>Ilva mente térsége</i>	57
„SOPRON KÖRNYÉKE” <i>Fertőrákos - Ágfalva - Harka - Kápháza</i>	99
„(A) KARDOS-VÖLGYTŐL A MAGYERDŐIG” <i>Észak-Alpokalja</i>	131
DÉL-ALPOKALJA TÖRTÉNETI ÉRDEKESÉGEI <i>Szörnyű égett történelem</i>	155

3.1. Részletek az Alpokalja-Fertő-táj térség munkatankönyvéből

(A) Kardos-völgytől a Magyardőig

A Lővő címerében, illetve korabeli pecsétjén látható nyilazó sellő több mint háromszáz éven keresztül, a tatárjárásig jól jellemezte a településen élők fő foglalkozását - a határőrzést. Ebben a korban a napi megélhetést az állattenyésztés és a kezdetleges földművelés jelentette, amit azért végezhettek szabadon, mivel kiváltságokban részesültek a katonáskodás fejében.

Az új volt a kor egyik elterjedt fegyvere, amelynek alkalmazásában főként a keletről jött népek hozták új technikákat - íjazó könnyűlovasság -, amellyel a jól szervezett római hadrendet is meg lehetett bontani.

1. Egészítsd ki a hiányos szöveget!

A nyugati fő ellensége a németek volt, amelynek elterjedése is itt érte el keleti végét. Már a is találkozunk a LŐVŐ névvel, ugyanis a németek 950-ben, Sopronon át, a régi római, jelenleg nevezett hadiúton, Vásvár ellen tüntek előre. Ezen alkalommal, a német krónikások feljegyzése szerint azaz Lova mellett csatározások is folytak. Ez a Lova a mi Lővőnk lehetett, ahol a Rába közéből és Magyardóból kirohanó ellenséget feltartóztatni, de - úgy látszik - eredménytelenül."

2. Mi hiányzik a képről?

Figyeld meg és egészítsd ki 3 nézzettel!

(A) Kardos-völgytől a Magyardőig

3. Van-e hasonlóság illetve mi a közös Lővő, a soproni Lővérek és a burgenlandi Schützen elnevezésében?

1. A balladaolvasás

Mayer József balladája (1926)

Szörnyű csapás érte Kővesd házát,
Meggyilkolták az egyik kirázkendőt.
A pénztári utcák el az élet,
Nem szülniük feleséget, gyermekét.

Porác és Vép határban mi történt,
Szegény Mayeri fűnn az erdőn megölték.
Piros vér úgy folyik, mint a puska,
Felesége édes majdnem meghalt.

Lakatos Feri, mi gondolni magadban,
Mikor Mayeri becsulad a bokorba.
Bal kezével a majorra mutatál,
Jobb kezével a Mayeri sírjára.

Hej, te Mayer, nem vened te ezt észre,
Hogy Lakatos fejét víz a székében.
Hogyha tudnád, nem menél volna vele,
Lakatosnak elment volna a kedve.

Lakatos Feri sejtette a munkáját,
Bokor alá rejtette el a hullát.
Bokor alá rejtette el a hullát,
És emiatt elvette a pénztárcát.

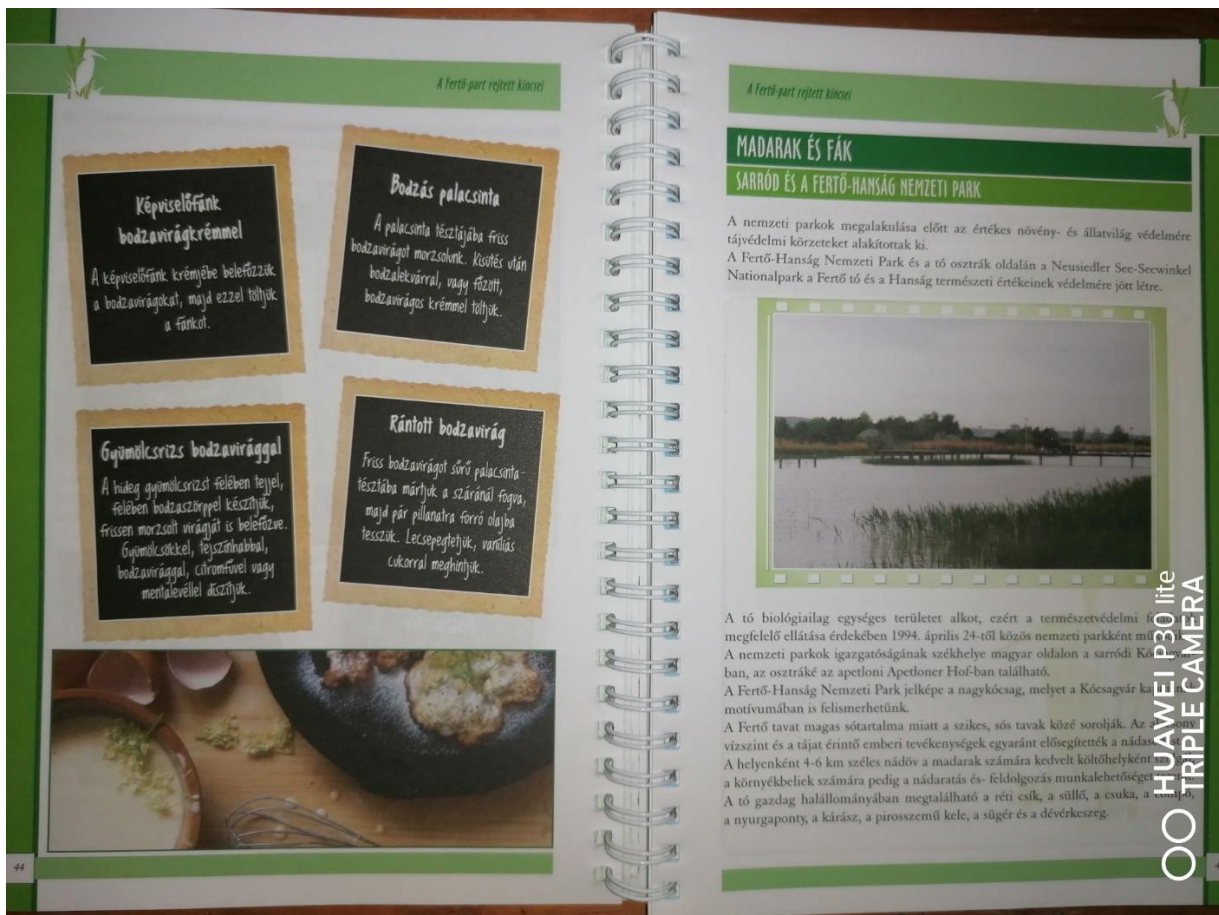
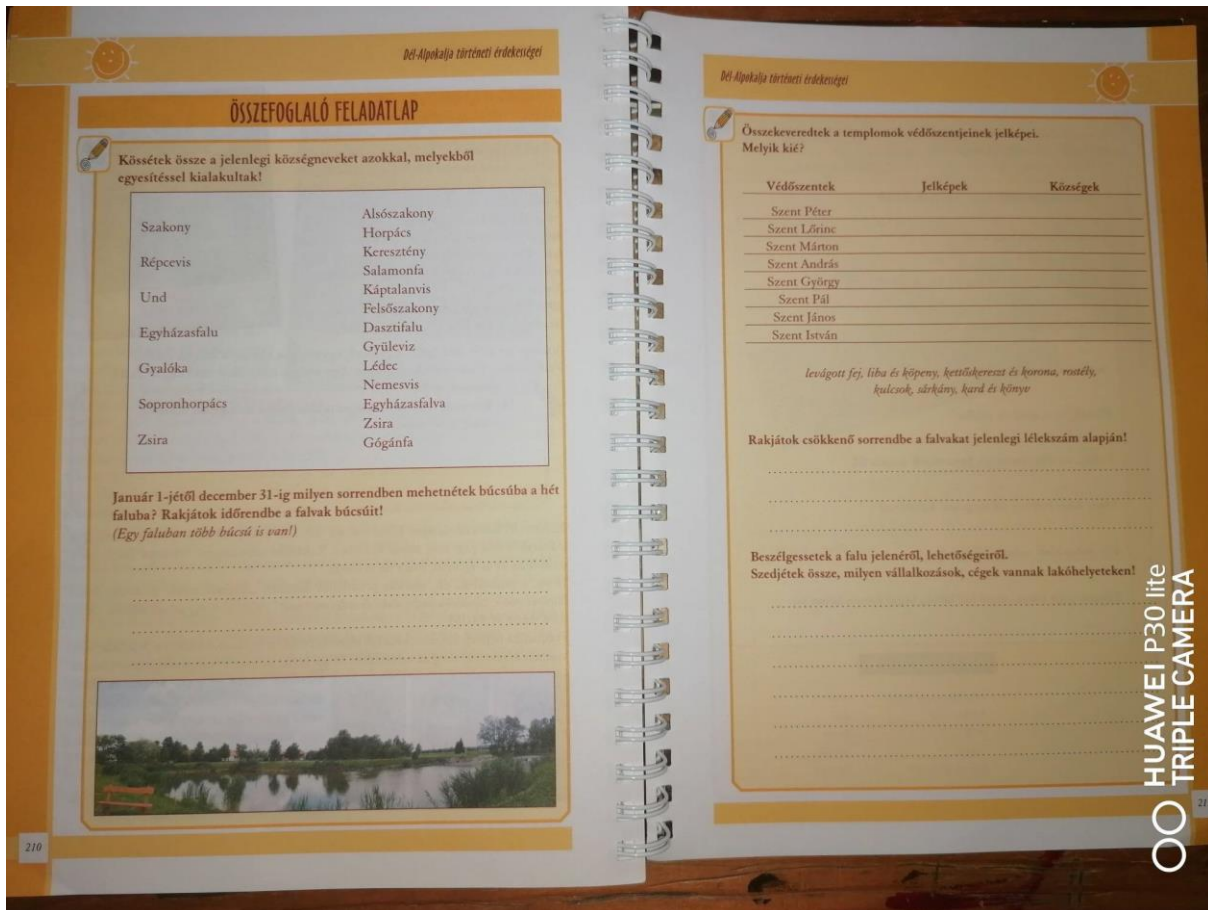
Lakatos Feri megnézte a pénztárcát,
Nem volt benn több, csak
ösmilliógyezár,
Ami Mayer csak lefoglalta ránt.

Lakatos Feri feltekintett az égre:
Csillagos ég, vedd hozzád a lelketem!
Én gyilkolom meg
a Mayer Józsefet.

Szombathelyi börtön ajtó de sárka,
Rablógylós oda vagyon beadvu.
Szombathelyi börtönajtó hasad meg,
Rablógylós rohase szabadul meg.

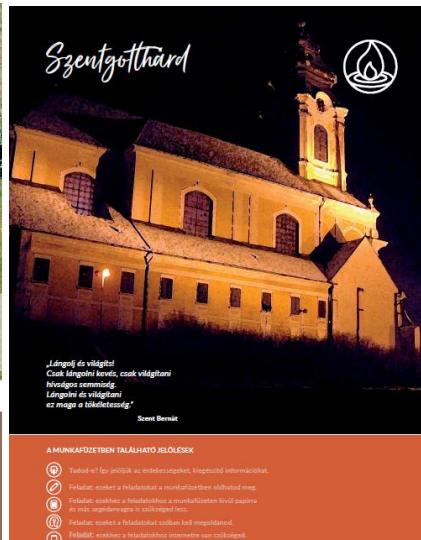
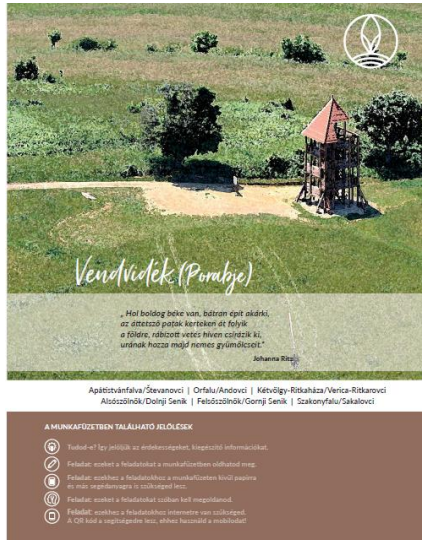
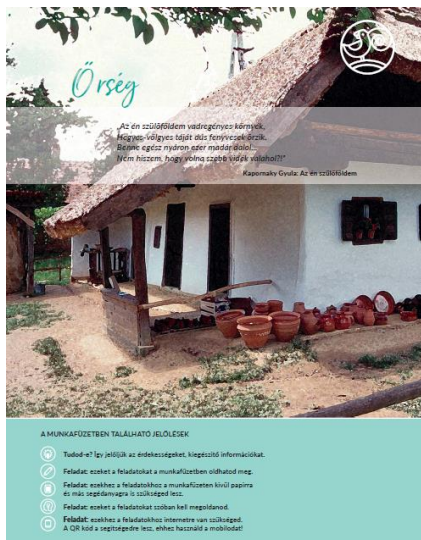
Mondd el a történetet mai nyelven!
Keresd meg a ballada jellemzőit a műben!

Gyűjtsd ki a műből a helyszíneket és fogalmazd meg, hogy mi játszódott az egyes helyszíneken.

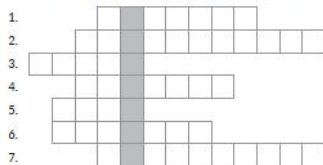
3.2. Részletek az Őrségi munkatankönyvből

A munkatankönyv az Alpokalja-Fertő-táj példájára tájegységenkénti fejezetekben, munkafüzet jellegűen dolgozta fel a térség történelmét, hagyományait, természeti és nemzeti kultúráját.

A keresztrejtvény megfejtése után megtudjátok, milyen alapanyagból készül a dödölle!

Meghatározások: 1. szabadtéri néprajzi múzeum | 2. az Őrségben lévő múzeumfalú egyik lakóépületének neve | 3. a múzeumfaluban található emeletes kamra neve | 4. sütőtek-főztek benne régen, a konyha legfontosabb berendezése volt | 5. ezzel fedték az épületek tetejét a múzeumfaluban | 6. ebben a faluban található a múzeumfalú | 7. a múzeumfalú ezen a szerven áll

Megoldás:

A keresztrejtvény megoldásában szereplő zöldségnek tájegységenként más-más nevet adtak. Szerintetek melyik szavak jelenthetik ugyanazt? Jelöljétek aláhúzással!

burgonya, burgondi, földitök, kolompér, csicsóka, pityóka, svábtök, földieper, földialma

A dödölle hozzávalói és elkészítése - Olvassátok el!

Hozzávalók:

burgonya, liszt, só, vöröshagyma, zsír

Elkészítése:

1. A burgonyát megtisztítjuk, kockára vágjuk, megmossuk.
2. Fazékba tesszük és annyi vizet engedünk rá, hogy a burgonyát ellepje. Beletesszük a sót.
3. Amikor a burgonya megfőtt, krumpelitörővel vagy fakanállal összetörjük. A tűzről nem vesszük még le, csak alatta mérsékeljük a hőfokot.
4. Lisztet adunk hozzá, addig dagasztjuk, amíg az edény falától elválik.
5. A vöröshagymát apró kockára vágjuk, zsírban aranyárgára piritjuk.
6. A masszából evőkanállal galuskákat szaggatunk, amit a hagymás zsírba forgatunk.
7. Sütőben vagy tűzhelyen a kiszaggatott dödöllet piritjuk.
8. Amikor elkészült, tálaljuk. Tálaláskor tehetünk a tetejére tejfölt.

Ti hogyan tálaltátok, milyen ételeket javasoltatok mellé? pl. húсок, savanyúság 3 példát írjatok!

.....

.....

Tudod-e?

- Az Őrségben a lányok addig nem mehettek férjhez, míg nem tudtak dödöllet készíteni.
- Újbungonyából nem lehet dödöllet készíteni, mert túl vizes lesz a massa, és nem lehet formázni.
- Régen a szegények eledelelnek hívták, mert nem kellett hozzá sok alapanyag. Ezeket viszont minden háztartásban meg lehetett találni.
- Sokféle neve van a dödölletnek: gánica, gánca, sterc.

CSÖRÖTNEK

„Szülőhelyem tája a Rába völgye...
Szívemben él e táj, legfőképpen az
öt irányból érkező utak találkozás-
sára települt Csörötnek...”

Dr. Kuntár Lajos

Olvassátok el figyelmesen a következő Csörötnekről szóló írásokat, majd oldjátok meg a feladatokat!

Csörötnek középkori település, a szentgotthárdi cisztercita apátság alapítása (1183) után, annak jobbágyfalujaként keletkezett. Csörötnek nevének írásos említése 1350-ből származik, először Chyrenuk formában. Történelmet két fő tényező befolyásolta: a Rába-völgyi fekvése és a ciszterek szentgotthárdi letelepedése. A Csörötneken lévő hídnak nagy volt a katonai szerepe. Gyakran vonultak át rajta hadak, és ezek akár ellenségek voltak, akár nem, megpróbáltatást jelentettek az itt élőknek. A másik – a település történelmét – jelentősen befolyásoló tényező a ciszterek szentgotthárdi apátságának létrejötte. Az apátság, fellelőzve a földrajzi fekvésből adódó lehetőségeket, keleti birtokainak központjává Csörötneket jelöltte ki. A falu Rábán átvéló hídjánál hídvarámszedési jogot gyakorolt az apátság, melyről 1898-ban mondott le a megye javára.

„Második honfoglalás”

A szentgotthárdi vereséget követően a törökök óriási pusztítást vittek véghez a Rába völgyében, melynek Csörötnek is áldozatul esett. Az életben maradtak elmenekültek a környező erdőségekbe. A Szülőhely táján, de mindenképpen az erdőség között fekvő Külső-Csörötnek lakói csak fokozatosan az 1700-as évek elejétől települtek vissza a faluba. Talán innen eredeztethető az a legenda, hogy a falu elődje valamikor a Szülőhelyen állt. A mai Csörötnek a XVIII. században alakult ki. Három egymástól jól elkülöníthető részből állt: a Rába jobb partján Alsó-szer és Felső-szer, a bal parton Tülső-szer. A Felső-szer és Alsó-szer közti részt az 1872-ben épült iskolaépület és a mellette sorakozó házak tették összefüggővé.

Az öregek állítása szerint a település valamikor a mostani szülőhelyen állt, és szép temploma is volt. A falu elpusztult, a temploma pedig egyszer éjjeli mise közben a hivelkel együtt elsüllyedt. A monda így emlékszik erre a tragikus eseményre:

„A török elől a falu népe a szülőhelyre és a környező erdőségekbe menekült, és itt maradtak hosszú ideig. A szülőhelyen nemcsak a házaikat építették fel, hanem isten hájlekát is. A monda szerint történt, hogy kardcsorog az éjjeli misére válna a hivel és a pap az időt a hegyi pincékben töltötték, és bizony éjjelre mórmas hangulatba kerültek. Az éjjeli mise elkezdődött, és a szentek jédten néztek a fálkyák gyér fényénél a pap és hivel dúlángelésére. Az énekek közben néha bögözös dallamok is felhangzottak, de a szentmise minden gond nélkül haladt egészen az úrfelmutatásig. De amikor a pap imádkozásra mutatott fel az Úr testét, szörnyű dolog történt. Irázatos robaj hallatszott, és a templom a benne lévőekkel együtt elsüllyedt, eltűnt a föld színeről. Az otthonmaradtak csak másnap reggel tudták meg a történetet a fél megörült éjjeli őről. Ezt követően senki sem mert elmenni az elsüllyedt templom helyére, hanem még aznap otthagyták otthonaikat, és leköltöztek a mai falu helyére. Az elsüllyedt templom a hivelkel együtt minden hetedik év kardcsorogán felemelkedik és a közelben levők hallhatják a benne lévő kisértesítés énekét. Az öregek közül sokan állították, hogy hallották az elsüllyedt hivel keserves énekét, és látták a fejlenküli barátot a Zsodár-kút környékén, ahol a templom állt.”

(Forrás: Kuntár Lajos: Hármaskönyv Csörötnekről, Szombathely, 1990)

1. Rendezd táblázatba a fenti szöveg valóságos és fiktív elemeit (szereplők, események, helyszínek)!

Valóságos elemek	Fiktív elemek

Tudod-e?

A csörötneki cigányok eddig megtalált legrégebbi írásos említése a rábagyarmati plébánia keresztelési anyakönyvében van. Az anyakönyvbe 1762. április 8-án került bejegyzésre latin nyelven, hogy a csörötneki Joannes Cigan és Jozefina Zingara lányát, Juditot megkeresztelték. A kereszt-szüők Szapor György és Tiba Judit. 1762 és 1793 között az anyakönyvekben szereplő cigányokat változatos előnevekkel jegyezték be, pl. Kurcsi, Csorba, Kódís, Cigány, Horváth.

2. Bekeretézéssel jelöld a térképen Alsó-, Felső- és Tülső-szert!

4. Az interaktív tananyag bemutatása

A 2022-es évben, az Alpokalja-Fertő-táj térségében került kialakításra egy interaktív tananyag, amely több okból is előnyösnek bizonyult.

- Minden diák „kézbe vehette” a tananyagot, biztosítottá vált az online, ingyenes elérés minden gyermek, szülő és pedagógus számára.
- Az oldalon nemcsak az interaktív részek kerültek feltöltésre, hanem a teljes projekt minden eredménye, a munkafüzet maga és a módszertani útmutató is.
- Az interaktív anyag módosítása, bővítése könnyebben lehetséges, a pedagógusok számára jelentősen megkönnyítette az egyes órák megtartását, hiszen nem volt szükség órai tananyagok előkészítésére, a felületen található anyagokat ezeket kiváltották
- a Kincskereső rész a diákok számára izgalmassá tette a tanulás folyamatát.

A bejelentkező oldal: www.ittvagyokotthon.hu. Igyekeztünk a mikrotérségi megjelenést a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően kialakítani.

Az oldal szerkezeti felépítését az alábbiak szerint alakítottuk:

A térségünk menüpont a teljes térségről szól, annak fő jellemzőiről, kiemelt látványosságairól, hírességeiről, képekkel, filmekkel kiegészítve. Természetesen egy feladatsor is kapcsolódik hozzá.	
A tájegységek menüpontban jelennek meg a mikrotérségek. Minden mikrotérség elhelyezkedését mutatjuk egy áttekintő térképen, hogy a gyerekek el tudják helyezni térben is, merre járnak. A tematika mindenütt ugyanaz.	
Az egyes térségekhez kapcsolódó ismereteket négy blokkba tömörítettük: 1) Nézz körül! 2) Egyszer volt... 3) Hagyományok 4) Élmény, szabadidő	

Az egyes témakörök esetében leírásokkal, érdekes történetekkel, képekkel, kisfilmekkel találkozhatnak az olvasók.	< VISSZA Dél-Alpokalja / Egyszer volt ... TÖRÖK IDŐSZAK (XVI. SZÁZAD) A honfoglalás utáni századok a gazdálkodás, a gyarapodás, fejlődés és olykor a különböző harcok „eredményeként” bekövetkező visszaesések, majd újakezdések jegyében teltek. Különböző földesurak kezébe kerültek a falvak, némelyeknek csak a nevét őrizték meg az oklevelek, némelyek pedig hírnevet szereztek környéküknek. A XVI. század első felétől a török hadjáratok és a Habsburg-ellenes felkelések következtében hadak útja lett vidékünk.
Természetesen minden egyes részhez tartozik egy-egy tudáspróba.	Rakd a következő történelmi fogalmakat a megfelelő időrendbe! 1. Lehmann kapitány 2. 13 platánfa 3. vasfüggöny 4. török kút 5. Nem leszünk osztrákok! 6. Devich honvédtüzér 7. Ruszkik haza! Ellenőrzés

5. Tanárok bevonása és felkészítése

A program kiemelten fontos része a szaktanárok bevonása és felkészítése, motiválása. Az elkészített tananyag tartalma és módszertana is egyedi, így a programban részt vevő tanárok „tanítása” is elengedhetetlen. A tananyagfejlesztésben részt vevő pedagógusok külön, erre a célra szervezett alkalmakon maguk tanítják pedagógustársaikat. Nemcsak a belső szakmai tartalmat, hanem a javasolt módszertani segítséget is átadják. A felkészítő fórumon áttekintettük a javított és az újonnan elkészült digitális tananyagot, kitértünk a témanapok több alkalmazási módjára is. Célunk a találkozó alkalmával, hogy rátekintsünk a meglévő témahét munkafüzet egyes mikrotérségi anyagaira, és végignézzük az abban elvégzendő feladatok módját és tartalmát, valamint részleteiben és alkalmazásban is megismerkedjünk a digitális tananyaggal. A műhelymunkák **tervezett ideje** három-négy óra volt, egy kávészünettel.

A közös projektben szervezett alkalmon Doroginé Kovács Melinda házigazda igazgatónő köszöntötte a résztvevő tanár kollégákat. Ezt követően bemutatta a www.ittvagyokotthon.hu oldalt és annak tartalmát, valamint bemutatta az admin felületét is. Az egyes mikrotérségek részeit 1-1 fejlesztő tanár kolléga ismertette, itt párbeszéd alakult ki a módszertant illetően.

A megoldókulcsok elérhetőségéről is kaptak rövid tájékoztatást a jelenlévők, majd rátértek a témahetek intézményi szintű megszervezésének technikai pontosítására, a tantervben való szerepeltetésének módjára, a szakos tanárok bevonhatóságáról. Ezt követően egy másik teremben

állófogadáson vettek részt a tanárok, majd folytattuk a megbeszélést a közös témanapok szervezési és egyéb teendőivel.

A műhelynap kiváló alkalom volt arra, hogy a témahétre és a közös témanapra is felkészüljenek az egyes intézmények érintett tanárai.

6. A témahét lebonyolítása

A kidolgozott tananyag számos módon integrálható a tantervbe. Ha egy intézmény nagyon elkötelezett a térségével szemben, úgy a legjobb témahetet tartani. Kiváló lehetőség egy kétnaposra nyújtott témanap is, de ha kevés az idő és a lehetőség, vagy a bevonható pedagógus, akkor a semminél is több egy jól felépített témanap.

Ma már alternatív lehetőségek is kínálkoznak: lehetősége van egy intézménynek a nyári táboraik tematikájába belefűzni az összegyűjtött tudást, lehetőség van az említett helyekre ellátogatni és foglalkozásokat megvalósítani a fiatalokkal.

A projektünk során mi a témahetet választottuk, hogy milyen módon oktatjuk a témahetet?

- a tanórákba beépítve, a tananyag feldolgozása mellett
- minden 7. osztályban tanító kolléga részt vesz a tanításában
- beleillik a pedagógiai programunkban megfogalmazott elvárásokba.

Az oktatás módszertana

A tanárok az intézményben a témahetet megelőző héten kiosztják a munkafüzeteket, szóban tájékoztatják őket a témahét menetéről, ha iskolán kívüli program is van, arról írásban tájékoztatják a szülőket.

A zsirai általános iskola témaheteiről gondolatok a gyermekek tollából...

ÖRÖKSÉG TÉMAHÉT – ITT VAGYOK OTTHON ...

- „A környéken élek, mégis rengeteg új dolgot tanulhattam ez alatt a pár óra alatt.”
- „A számítógépes feladatok nagyon érdekesek voltak, sok pontot szereztem!”
- „Nekem a saját falunk és a környező települések keltették fel az érdeklődésem. Sokat tanultam az itt levő hagyományokról és a települések történelméről. Tetszett, hogy olyan tanárok tartották ezeket az ismertető órákat, akik a tananyagon túl is tudtak nekünk érdekes, meglepő hagyományokat és történeteket mesélni!”

ZSIRAI ÁLTALÁNOS ISKOLA 7. OSZTÁLY 2021. október 8.

Egy minta-témahét bemutatása az ágfalvi általános iskolások tollából¹...

„A tavalyi tanévben bevezetett témahéten ismét örömmel vettünk részt. Idei 7. osztályunk 23 fős, érdeklődő osztály. A témahét „A” hétre esett, így földrajz, biológia, magyar irodalom, történelem, német, ének, technika, testnevelés és osztályfőnöki órákon dolgoztuk fel a projektfüzet érdekes szemelvényeit. A résztvevő pedagógusok:

Czinder Tamásné megbízott igazgató, történelemtanár
Csernus Gáborné ig. helyettes, némettanár
Sós Kinga osztályfőnök, énektanár
Németh Szilvia testnevelő tanár
Horváth Csilla magyartanár
Kőhalminé Nagy Erika technika tanár
Tóth Adrienn némettanár
Simon Zoltán földrajz – biológia szakos tanár
Csoltói József néptáncoktató

¹ http://iskolablogagfalva.blog.hu/2014/10/15/oroksegunk_alpokalja_ferto_taj_temahet_a_2014_15-os_tanevben

A pedagógusokkal egyeztetve alakítottuk ki a témahét órarendjét, programjait. Az új pedagógusokat megbeszélés útján tájékoztattam a feladatokról, kértem, hogy a készülő szaktantárgyi tanmenetekben is kapjon helyet a projekt anyaga.

Az első napon került sor a témahét megnyitására, a füzet kiosztására. Földrajz órán a tanulók az Alpokalja, Fertő - táj természetföldrajzi adottságaival ismerkedtek meg. Interaktív tábla segítségével tájékoztak a térképen. Felelevenítették korábbi tanulmányaikból is mindazt, amit a Fertő tóról már tanultak.

Történelem órán a térségek kapcsán a füzetben felsorolt szentekkel ismerkedtek meg a gyerekek. Otthoni feladatokat is kaptak, gyűjtőmunkát, rajzolást, kutatást. Jól illeszkedett a tananyaghoz az építészeti stílusok átisméltése és konkrét építészeti emlékekhez kötése.

Magyar irodalom órán a helyi mondák, legendák témakörben olvastak el néhány érdekes történetet, majd azokról beszélgettek.

A biológia óra a Fertő-part élővilágával és a diófával ismertette, ill. bővítette ismereteiket.

Testnevelés órákon jól szórakoztak, amikor a térség régi népi gyermekjátékai közül néhányat megismertetett velük a testnevelő tanár. A mi iskolánkban már régóta hagyomány, e témahét beindulása előtt is élt, hogy a nagyobbak számára lehetőséget biztosítunk a helyi búcsúi legénytánc megtanulására. Ágfalván ennek komoly szerepe van a szeptember végi búcsún. Így a gyerekeink idén is örömmel, lelkesen táncolták ezeket a lépéseket Csoltói József, a Patakugró Néptáncsoport vezetőjének irányításával.

Német órán a helyi németek történelméről olvastak, majd használati tárgyaikról, népviseletükről készítettek rajzokat a füzetekbe.

A térség nagy zeneszerzőitől, Haydntól, Lisztől hallgattak zenei részleteket a tanulók, majd a helyi nyelvjárással ismerkedtek. Egy helyi német népdalt tanított nekik Csernus Gáborné, Kriszta néni a szöveg helyes kiejtése és lefordítása után.

A csütörtök is sok új információt adott. Reggel vidám társasjátékkal indítottuk a napot. A tavalyi témahéten készült csodaszép, Ágfalva nevezetességeit játékosan bemutató társasjáték segítségével még a leggyengébb képességű gyerekek is megtanulták a legfontosabb információkat falunkról. Technika órákon a heraldika rejtelseibe pillanthattak bele a gyerekek. A térség községeinek címereit tekintették át és kedvükre készítettek, rajzoltak le néhányat.

A témahét végén a résztvevő pedagógusok véleménye alapján választottuk ki azokat a gyerekeket, akik heti munkájuk alapján kiérdemelték a pénteki utazást Fertőszéplakra, a Tájházba, ahol a szervezők a térség iskoláinak szerveztek vetélkedőt. Nem volt könnyű, hisz sok tanuló élvezte, szerette a témahét foglalkozásait.

Az 5 fős delegáció azonban jelesre vizsgázott. Az első három csapatban szerepelt 1-1 ágfalvi diák, akik vállalkozó hozzáállásukkal erősítették csapatukat. Élményekkel, tudással gyarapodtak.”

Czinder Tamásné, mb. intézményvezető, Ágfalva, 2014. október 2.

A témahetek lebonyolítása, megvalósítása nagyon hasonlóan zajlott, mint a fentiekben olvasható. Az alábbiakban igyekeztünk minden intézménynek egy-egy felvételéből összeválogatni, milyen is volt a témahét...

A témahetek képekben:

7. Közös témanapok szervezése

A témahét talán legsikeresebb, legkedveltebb része a közös témanap. Ezen a napon a programban résztvevő 10 intézmény tanáraival és diákjaival együtt találkoztak. Minden évben más és más koncepció szerint valósítottuk meg a záró alkalmat, de az 5. nap koncepciója változatlan maradt az évek alatt: a diákok, egy közös játékban ismerkedhetnek meg egymással, illetve minden intézmény 5-5 főt hoz magával, a helyszínen vegyes csapatok kerültek kialakításra.

**ÖRÖKSÉG TÉMANAP -
FERTŐSZENTMIKLÓS 2021.**

Mi öten – Hanna, Petra, Luca, Dávid és Botond – képviseltük a zsirai iskola hetedikeseit ezen a rendkívül érdekes témanapon.

Közös véleményünk, hogy több ilyen programon is szívesen részt vennénk, sokat tanultunk és nagyon jól éreztük magunkat.

A szervezést, a köszöntést és az ellátást is nagyon köszönjük.

ZSIRAI ÁLTALÁNOS ISKOLA 7. OSZTÁLY 2021. október 8.

Az alábbiakban bemutatunk 5 év 5 különböző közös témanap megvalósítását, amely akár önállóan megvalósítva is adhat az oktatási intézményeknek további ötletet.

1. példa a közös napra: Vetélkedő

A 2014.szeptember 29.-okt.3. témahét közös zárónapjára a programban részt vevő intézményekkel egy vetélkedőt találtunk ki. A vetélkedő több állomásból állt, és minden iskola egy-egy állomás kitalálásáért és lebonyolításáért is felelt. A vetélkedő tematikája az alábbi volt, zárójelben a felelős iskolák:

- 1.Puzzle (Harka)
- 2.Zenefelismerés (Zsira)
- 3.Útvonaltervező (Lövő)
- 4.Tárgyfelismerés (Kópháza)
- 5.FÉLIDŐ: Mozgásos játék (Fertőszentmiklós)
- 6.Épített emlékeink (felismerés és stílusjegyek) – (Sopronhorpács)
- 7.Teszt az I. fejezetből (Vidékfejlesztési Egyesület)
- 8.Jeles személyiségeink (Iván)
- 9.ZÁRÁSKÉPPEN: történetírási kreatív játék (Fertőszéplak)

A zsűri záró munkája alatt a lövőiek íjászattal, a házigazda állófogadással kedveskedett a gyerekeknek.

2. példa a közös napra: Kerékpáros túra

Nagy élmény volt azon év, amikor a vetélkedőt egy kerékpáros túrára fűztük fel. A túra útvonalát úgy alakítottuk ki, hogy egy-egy izgalmas állomást képeztünk, és minden állomáson más-más feladatot is kaptak a vetélkedő csapatok. A pénteki záró napon érkező diákokat vegyes 5 fős csoportokban helyeztük el (pl. egy zsira, egy fertődi, egy hegykői...stb. gyermek), és két keréken fedezhették fel tanulóink Fertőszéplak település különleges helyszíneit:

- jártak a birkatenyésztőnél, Rámháp Zsanettnél
- a fürjtenyésztőnél, Godó Andrásnál,
- a vasúti lámpamúzeumban,
- a Széchenyi kastélynál,
- a Széplak Lovasudvarban,
- Horváth Attila marhatenyésztésénél,
- és nem utolsósorban a széplaki tájházaknál.

Minden csoport egy-egy helyszínt húzott, amelyet egyéni módon kellett feldolgoznia. Ez azt követelte a csapatoktól, hogy az 5 főből egy komoly team-et alkottak és mindenkinek kiadták a feladatot:

- volt egy fotós
- volt egy interjúztató, kérdező
- volt, aki rögzítette a hangot
- volt, aki jegyzetelt és
- volt, aki összeállította a teljes beszámolót.

A zsirai csoport egy többdiás PPT formájában dolgozta fel a Boldog Birtokon látottakat:

„BOLDOG BIRTOK” –
mert azt csinálhatjuk, amit
szeretünk; a munkánk a hobbink.
Nagy Attila

Munkám fő irányai:
❖ Lótenyésztés
❖ Szarvasmarha tenyésztés
❖ Kutya tenyésztés

Boldog Birtok – Fertőszéplak Nagy Attila

HÚSMARHA TENYÉSZTÉS

❖ Magyar tarka
❖ Francia Limuzin fajták

Szabadtartású tenyésztés

- Szakaszos legeltetés villanypásztorral
- Télén is szabadban vannak
- Télén szénát, kukorica- és árpadarát kapnak
- Itt születnek a borjak is
- Némelyek eladásra kerülnek
- A többit itt nevelik fel húsmarhának

Boldog Birtok – Fertőszéplak Nagy Attila

3. példa a közös napra: Térségi buszos kirándulás és blogírás

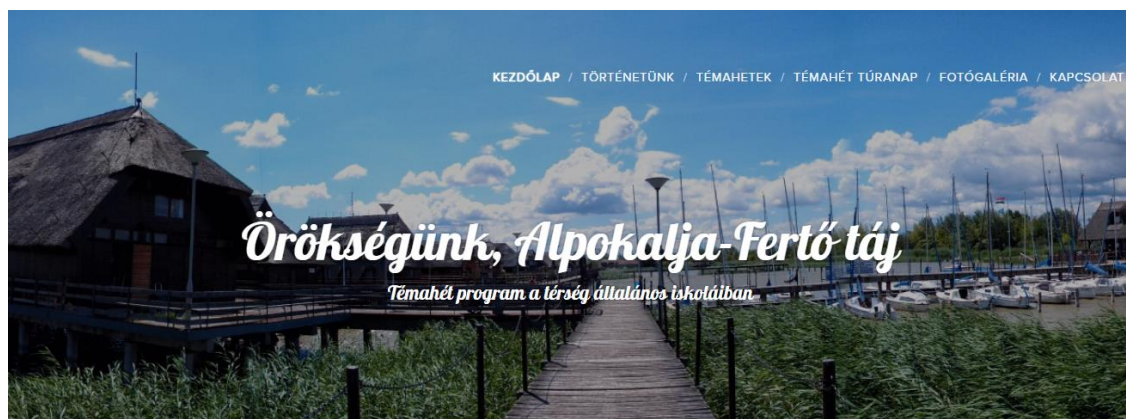
Nagyon népszerű volt, de a többi módnál jelentősen költségesebb a térségi kirándulás szervezése az utolsó napon. A túranap 50 fős busszal járta be a térséget, és igyekezett olyan tematikát ölteni, hogy a tájra leginkább jellemző helyszíneket járjuk be, amely szűkebb hazánk essenciáját nyújtotta. A 2017-es évben egyesületünk az alábbi programot állította össze a 10 általános iskolából érkező diákok számára.

P R O G R A M: 2017. OKTÓBER 12. (csütörtök), 8.30 órától

Időpont	Helyszín	Amit megismerünk...
8.30 -	Fertőszéplak, Leader Iroda parkolója Köszöntő – a csapatfeladatok megbeszélése	„Már nem térkép nekem e táj...” mottóhoz híven megismerjük térségünket Felszállás a közös buszra
9.00 – 9.30 9.45 – 10.15	Fertő-part VASFÜGGÖNY Fertő parti zöldségtermesztés	Hegykő – Vasfüggöny emlékhely (útban: 1 Csepp Pálinka műhely és Csipkeház) Som Család Műhelye – a hegyközi zöldség termesztésének múltja, jelene, jövője
10.30 – 11.30	Sopron környéke Soproni borvidék Kerékpárút hálózat Fertő tó és Nemzeti Park	Balf - látogatás egy boros pincébe, szüreti munkafázis megtekintése, mustkóstolás szület – poncchterek – Buschenschank
12.00 – 12.45	Dél-Alpokalja Gradistyei horvátság 1 térség 3 nemzet (horvát-német-magyar együttélés, többnyelvű térség)	Undi közösségi ház - Nemzetiségi ruha bemutató, táncház. - gradistyei horvátság története, szokásai - tamburák - horvát népviselet, táncok
13.00 – 13.45	EBÉD Sopronhorpács Széchenyiek Alpokalján	Ebéd, kétféle választási lehetőséggel a helyi étteremben Sopronhorpácsi Széchenyi kastély – titkos történelem...
14.15 – 14.45	Észak-Alpokalja Sopron vármegye néhai központja, evangélizmus	Nemeskérén az evangélikus templom és Nemeskér történetének megismerése.
15.15 – 16.00	Ikva mente Tanmese: A magyar cukor története	Petőházi Cukoripari kiállítás megtekintése kóstolással egybekötve
16.30	Érkezés Fertőszéplakra	

A túranaphoz kapcsolódóan természetesen a diákok feladatot is kaptak, a korosztályhoz remekül illő BLOGÍRÁST. A blogokat egy közös projektholdalon helyeztük el. Az Alpokalja-Fertő táj témahéthez kapcsolódóan készítettünk a diákok számára egy ingyenes honlapot. (ha érdekel,

magad is kipróbálhatod: www.webnode.hu)² Az oldalon olvashatóak a diákok beszámolóí, pályamunkái.

Miről kell blogot írni? A túranapon kihúzott esemény helyszínéről.

Hogyan is kell blogot írni? Csatatban! szükség lesz fotósra, videósra, jegyzetelőkre, kérdezőkre. Az egyes szerepeket érdemes már otthon megbeszélgetek. További infó: lsd. alább a 20 parancsolatot 😊

Mit tartalmazzon mindenképpen az egy-egy helyszínhez kapcsolódóan elkészített blog?

Kinél jártatok?

Hol?

Mit néztetek meg?

Milyen ismeretekkel gazdagodtatok? (akár amolyan „tudtad-e, ki a poncichter..?”)

Hogyan kell rögzíteni? A honlaphoz tartozó belépési jelszavakat megadjuk tanáraitoknak, az ő segítségükkel szerkeszthetitek szabadon a honlap ezen oldalát!

Megszerzett ismereteiből aztán egy vetélkedőn adhattak számot. Minden csapat értékes ajándékokkal és élményekben gazdagon térhetett haza.

4. példa a közös témanapra: Örökség Olimpia szervezése

Az egyik évben Olimpiát szerveztünk az iskolákkal, amelyre minden iskola diákjai nevezhettek, hogyan történt, azt itt meséljük el.

A közös nap tervezett tematikája, amelyet kiküldtünk, az alábbi volt:

5 fős csapatok + 2 kísérő tanár/intézmény

- minden csapat valamilyen azonos megjelenést produkáljon
- minden csapatnak legyen egy kapitánya, aki egy rövid, humoros bemutatkozó szöveggel érkezik

**ÖRÖKSÉG OLIMPIA
NEVEZÉSI LAP**

Csapat neve:	
Csapat vezetője:	
Csapat tagjai:	1. 2. 3. 4. 5.
Kabalaállat:	
Kísérő tanár(ok):	

² <https://oroksegunk-temahet.webnode.hu/temahet-turanap/>

- minden csapatnak legyen egy kabala figurája, amellyel a bevonuláskor érkezik és folyamatosan vele lesz
- nagyon örülnénk, ha az osztály többi tagja is megérkezne mint szurkoló tábor, ez lehetőség, kérjük, aki ezzel élni szeretne, az jelezze!

Az Olimpia menete:

8.00 – 8.45	Érkezés, regisztráció	Videófelvétel + fotók készülnek
9.00 – 9.30	Olimpiai csapatok bevonulása, olimpiai láng meggyújtása, köszöntő a csapatok bemutatkozása	kell: olimpiai bizottság és elnök + kisbíró (csapatok vezényléséhez)
9.30 – 11.30	Olimpiai Játékok	
11.30 – 12.30	Eredmények összegzése, közben EBÉD + olimpiai asztal (minden intézmény a saját térségére jellemző valamilyen finomsággal érkezzen, és az adott étel leírását is jelenítse meg)	a tájjellegű ételek elhelyezéséhez külön asztalt biztosítunk
12.30 – 13.00	Eredményhirdetés	
13.00 -	Hazautazás	

- Minden intézmény 1-1 olimpiai játék lebonyolításának felelőse lesz. A korábbiakhoz hasonlóan az adott feladathoz kapcsolódóan hoz minden szükséges felszerelést. A csapatok körforgásban érkeznek 1-1 ponthoz.
- A csapatok egyéni eredménylapjait és az egyes helyszínek eredménylapjait elkészíti az egyesület.

Az olimpia egyik játékos állomását a Hegykői Általános Iskola találta ki, készítette elő és valósította is meg. Természetesen a témája nem más, mint a hegykői zöldség!

Játék neve:

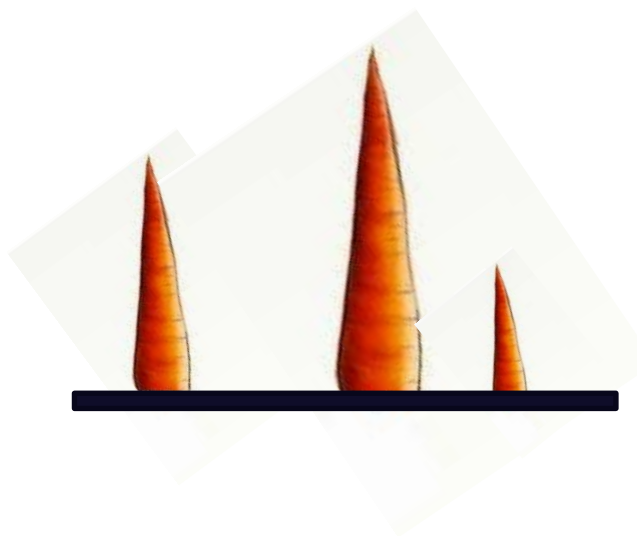
Répalövészet

Játék leírása:

A játék kapcsolódik a hegykői répatermesztés hagyományaihoz és a Fertő-tóhoz.

Három darab répát állítunk fel: egy kicsit, egy közepeset és egy nagyot. A répákat kell vízipisztollyal (vízipuskával) adott távolságról eltalálni. Csak az eldőlt répa ér pontot! A kicsi répa 3 pontot, a közepes 2 pontot, a nagy 1 pontot ér. Minden csapat háromszor

próbálkozhat, így az elérhető pontszám $3 \times 6 = 18$ pont. Egy tartálynyi vízzel akár mindhárom répát is

le lehet dönteni. Aki mindháromszor az összes répát ledönti +2 bónuszpontot kap így a maximális pontszám 20 pont. Játékidő kb. 10 perc.

Szükséges eszközök:

Egy vödör víz. A répát és a vízipisztolyt (vízipuskát) mi biztosítjuk.

A sopronhorpácsi iskolások a „lédeci létra” történetét dolgozták fel és alakították olimpiai játékká.

Játék neve

A Lédeciek és a létra

A projektben dolgozók bizonyára mindannyian megismerték a lédeciek és a létra történetét, mely Jókai idézett elbeszélésében is olvasható a projektkönyv „Sopronhorpácsi furcsaságok” fejezetében. Községünkhöz, Sopronhorpácshoz 1933 óta tartozik a szomszédos Lédec község. A lédeciek találékonyságát jellemző ismert szólás - „Keresztbe viszik, mint a lédeciek a létrát” - a 20. szd. elejére már elterjedt a környéken. Arra utalt, hogy amikor a lédeci legények létrányi szélességű utat vágtak maguknak az erdőben, hogy a varjúfészkeket leszedjék, a több tűzifa reményében olyan széles utat vágtak maguknak, hogy a létra/ lajtorja keresztben is elérjen.³

Jókai az elbeszélése:

Ezen és még sok más helységekről tömérdek tréfát mesélnek; persze mese az egész, és nem való dolog. Nagy-Lédecen miért vitték a létrát keresztben az erdőn keresztül, ennek oka az, hogy a földesúr megtiltotta nekik, hogy az erdőn fát vágjanak, ellenben, megparancsolá, hogy a varjúfészkeket pusztítsák. Ők tehát lajtorjával mentek a varjúfészkeket leszedni, azt pedig keresztben vitték át az erdőn, nem hosszában, s így az útba eső fákat kénytelenek voltak levagdálni.⁴

Feladat sorversenyre

Eszköz: létra, idő mérésére szolgáló stopperóra,

1.1 feladatnál : rejtvény, ceruza

1.1 A csapatból két-két ember vigye a létrát 20 m –re úgy, ahogy a lédeciek vitték a létrát☺, hozzák vissza, váltásban.

Feladatmegoldás : időre ; értékelés: a leggyorsabbtól a legrosszabb időt elérőig 10-1 pont.

1 fő /az 5. csapattag/ fejtse meg a rejtvényt! Értékelés: elérhető 1 pont

³ <https://hu.wikipedia.org/wiki/Sopronhorp%C3%A1cs>

⁴ http://www.alpokalja-fertotaj.hu/upload/content/16/05_del_alpokalja_mq24.pdf

L*	R	B	E
T	Ő	A	O
J	É	J	K
A	Z	T	N

A *-gal jelzett betűtől indulva lóugrásban egy értelmes szót kapsz. Mit jelent?⁵

1.2 A csapatból két-két ember vigye a létrát 20 m –re úgy, hogy 5. társuk a létrára ül, s hozzák vissza, váltásban.

Feladatmegoldás : időre, de! baleset ne legyen, ne essen le a csapattag! **Értékelés: a leggyorsabbtól a legrosszabb időt elérőig 10-1 pont.**

1.3 Lefektett létra fokai között páros lábbal végigugrálni majd visszafutni, váltásban.

Feladatmegoldás :

időre; **értékelés: a leggyorsabbtól a legrosszabb időt elérőig 10-1 pont.**

1.4 Nem verseny-, hanem ajándék-feladat:

Limbó zenére létra alatt átbújás az összes csapatnak 😊

2. Feladat

A kapott eszközök segítségével készítsetek létrát! Rendelkezésre álló idő 10 perc.

csapatonként 4 db hurkapálca, kötöző anyag, 1db olló

Értékelés: kinek a legszebb a létrája? 1-5 pont ; csapatmunka összhangja 1-5 pont .

5. példa: 2014. október 3. napi ünnepélyes közös záróesemény

Természetesen az is lehetőség, mint ahogyan 2014-ben mi is tettük, hogy egy nyilvános előadást szervezünk jelentős szakemberekkel, ahol oklevélátadás keretein belül megköszönhetjük a pedagógusok és diákok áldozatos és térségű hozzáállását, azon tanár kollégák munkájának elismeréséül, akik lehetővé tették a tananyag létrejöttét és a térség általános iskoláiban való bevezetését. Érdemes a szaktárcát és a szakminisztériumokat is tájékoztatni a térségi kezdeményezésről.

⁵ Megfejtés: lajtorja (jelentése: létra)

Az általunk 2014. őszén szervezett ünnepségen az okleveleket átadta Dr. Hoffmann Rózsa oktatásért felelős államtitkár EMMI, V. Németh Zsolt vidékfejlesztésért felelős államtitkára és Horváth Tibor, az egyesület elnöke.

Összegzés

Az Örökségünk program bármely térség számára lehetőség nyújt saját gyökereihez való visszaforduláshoz, annak gyermekszemmel való feldolgozásához. Az elkészülő értékes tudás számos formában, módon korosztálynak biztosít bármilyen, a térségi identitást célul kitűző kezdeményezésben táptalajt. Az izgalmas módszertan ötletül is szolgálhat arra, hogyan erősítsük több korosztályban szülőföldjéhez kötődő szeretetét, módot találhat arra is, hogy egy-egy értékre alapozva új vállalkozást, vagy civil kezdeményezést indít el, értékeinket új élettel töltheti meg, bonthatja ki.

Fertőszéplak

2022.